

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 12 січня 2022 р. № 44
Київ

**Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора
філософії та скасування рішення разової спеціалізованої
вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про
присудження ступеня доктора філософії**

{Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ
№ 341 від 21.03.2022
№ 502 від 19.05.2023}

Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, що додається.

2. Установити, що атестація здобувачів ступеня доктора філософії спеціалізованими вченими радами, утвореними Міністерством освіти і науки до 31 грудня 2021 р. з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації особи, яка здобуває ступінь доктора філософії, проводиться у порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167 “Про присудження ступеня доктора філософії” (Офіційний вісник України, 2019 р., № 22, ст. 767; 2021 р., № 49, ст. 3046).

3. Установити, що період дії воєнного стану, а також наступні три місяці після його припинення або скасування, не враховуються під час обчислення строків, визначених Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим цією постановою.

{Постанову доповнено пунктом 3 згідно з Постановою КМ № 341 від 21.03.2022}

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 73

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 12 січня 2022 р. № 44

ПОРЯДОК
присудження ступеня доктора філософії та скасування
рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої
освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора
філософії

Загальна частина

1. Цей Порядок регулює питання утворення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи (далі - заклад) та присудження нею ступеня доктора філософії, а також скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження зазначеного ступеня.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

атестація здобувача ступеня доктора філософії (далі - атестація здобувача) - встановлення разовою спеціалізованою вченою радою у результаті успішного виконання здобувачем ступеня доктора філософії освітньо-наукової програми та публічного захисту ним дисертації відповідності результатів його наукової роботи вимогам освітньо-наукової програми;

голова разової спеціалізованої вченої ради (далі - голова разової ради) - особа, яка за основним місцем роботи працює науково-педагогічним або науковим працівником закладу, в якому утворена разова спеціалізована вчена рада, має науковий ступінь доктора наук та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача ступеня доктора філософії;

дисертація здобувача ступеня доктора філософії (далі - дисертація) - кваліфікаційна наукова робота, яка виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, містить наукові результати проведених ним досліджень та подана з метою присудження йому ступеня доктора філософії;

здобувач ступеня доктора філософії (далі - здобувач) - особа, яка виконує у закладі освітньо-наукову програму на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії;

інформаційна система Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі - інформаційна система) - електронна інформаційно-комунікаційна система, що адмініструється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (далі - Національне агентство) та дає змогу створювати, переглядати, обмінюватися інформацією в електронній формі щодо утворення разових спеціалізованих вчених рад, присудження ними ступеня доктора філософії та скасування рішень разових спеціалізованих вчених рад про присудження зазначеного ступеня. Національне агентство встановлює порядок функціонування інформаційної системи, який повинен передбачати функціональні можливості інформаційної системи, компоненти інформаційної системи та механізм їх функціонування, перелік відомостей, які вносяться до інформаційної системи, порядок автентифікації;

офіційний опонент - особа, яка є науково-педагогічним або науковим працівником і не працює у закладі, в якому утворена разова спеціалізована вчена рада, має науковий ступінь та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача;

разова спеціалізована вчена рада (далі - разова рада) - спеціалізована вчена рада, яка утворюється закладом з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації здобувача з метою присудження йому ступеня доктора філософії;

рецензент - особа, яка за основним місцем роботи працює науково-педагогічним або науковим працівником закладу, в якому утворена разова рада, має науковий ступінь та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача;

тематика дослідження - частина предметної (дисциплінарної) області спеціальності (спеціальностей), у межах якої (яких) провадиться інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань та за якою публікуються наукові результати.

Терміни “близькі особи”, “реальний конфлікт інтересів” і “потенційний конфлікт інтересів” вживаються у значенні, наведеному у Законі України “Про запобігання корупції”.

3. Разова рада утворюється закладом, в якому здобувач виконав акредитовану освітньо-наукову програму.

Здобувач, який виконує неакредитовану освітньо-наукову програму, має право у порядку, встановленому законодавством, на переведення до іншого закладу, який має акредитовану освітньо-наукову програму за відповідною спеціальністю (спеціальностями).

4. Якщо здобувач виконав акредитовану освітньо-наукову програму, окремі елементи якої забезпечуються іншим закладом, разова рада утворюється в закладі, в якому вона виконувалася, із можливим залученням як рецензента особи, що за основним місцем роботи працює науково-педагогічним або науковим працівником закладу, який забезпечував окремі елементи освітньо-наукової програми, за умови дотримання інших вимог до рецензента, встановлених цим Порядком.

У разі коли підготовка здобувача здійснювалася за акредитованою освітньо-науковою програмою відповідно до договору між вітчизняним та іноземним закладами, разова рада може утворюватися на базі одного із зазначених закладів. У разі коли разова рада утворюється на базі

вітчизняного закладу, утворення такої ради здійснюється відповідно до цього Порядку. Працівник іноземного закладу, що був стороною зазначеного договору, може бути рецензентом за умови дотримання інших вимог до рецензента, встановлених цим Порядком. У разі проведення атестації здобувача в іноземному закладі разова рада утворюється відповідно до законодавства іноземної держави.

Присудження ступеня доктора філософії

5. Здобувач повинен набути теоретичні знання, уміння, навички та компетентності, визначені стандартом вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за відповідною спеціальністю, провести власне наукове дослідження, оформлене у вигляді дисертації, та опублікувати основні його наукові результати.

У разі відсутності відповідного стандарту вищої освіти вимоги до рівня знань, умінь і навичок визначаються відповідно до восьмого рівня Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 101, ст. 3700; 2020 р., № 54, ст. 1670).

6. Дисертація повинна містити нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для певної галузі знань.

Дисертація виконується державною або англійською мовою.

Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН. Максимальний та/або мінімальний обсяг основного тексту дисертації встановлюється освітньо-науковою програмою закладу відповідно до специфіки відповідної галузі знань та/або спеціальності.

7. Дисертація подається до захисту у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

8. Наукові результати дисертації повинні бути висвітлені не менше ніж у трьох наукових публікаціях здобувача, до яких зараховуються:

1) статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України. Якщо число співавторів у такій статті (разом із здобувачем) становить більше двох осіб, така стаття прирівнюється до 0,5 публікації (крім публікацій, визначених підпунктом 2 цього пункту);

2) статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором);

3) не більше одного патенту на винахід, що пройшов кваліфікаційну експертизу та безпосередньо стосується наукових результатів дисертації, що прирівнюється до однієї наукової публікації;

4) одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях за тих же умов.

Стаття у виданні, віднесеному до першого - третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, чи одноосібна монографія, що відповідає зазначеним вимогам, прирівнюється до двох наукових публікацій.

Належність наукового видання до першого - третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports визначається згідно з рейтингом у році, в якому опублікована відповідна публікація здобувача або у разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради, згідно з останнім опублікованим рейтингом.

9. Статті зараховуються за темою дисертації за умови обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків, а також опублікування не більше ніж однієї статті в одному випуску (номері) наукового видання.

Статті, опубліковані після набрання чинності цим Порядком, зараховуються за темою дисертації лише за наявності у них активного ідентифікатора DOI (Digital Object Identifier), крім публікацій, що містять інформацію, віднесену до державної таємниці, або інформацію для службового користування.

Не вважається самоплагіатом використання здобувачем своїх наукових праць у тексті дисертації без посилання на ці праці, якщо вони попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказані здобувачем в анотації дисертації.

{Пункт 10 виключено на підставі Постанови КМ № 502 від 19.05.2023}

{Пункт 11 виключено на підставі Постанови КМ № 502 від 19.05.2023}

{Пункт 12 виключено на підставі Постанови КМ № 502 від 19.05.2023}

13. За наявності позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач звертається до вченої ради закладу, в якому він виконав освітньо-наукову програму, з письмовою заявою про утворення разової ради не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку.

{Абзац перший пункту 13 в редакції Постанови КМ № 502 від 19.05.2023}

У заяві здобувач засвідчує, що дисертація виконана ним самостійно з дотриманням академічної доброчесності, підтверджує, що подано до захисту остаточний текст дисертації, та зазначає мову захисту дисертації (державна або за бажанням здобувача англійська мова).

До заяви додаються:

дисертація в друкованому та електронному вигляді;

наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації;

довідка про виконання освітньо-наукової програми;

{Абзац шостий пункту 13 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 502 від 19.05.2023}

висновок наукового керівника (керівників);

висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

14. Вчена рада не пізніше ніж протягом двох місяців з дня отримання заяви здобувача утворює разову раду у складі п'яти осіб, дані про яких внесені до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, - голови разової ради, двох рецензентів та двох офіційних опонентів, про що видається наказ закладу, крім наукових та науково-педагогічних працівників вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти/наукових установ, наукових установ системи Міноборони.

{Абзац перший пункту 14 в редакції Постанови КМ № 502 від 19.05.2023}

Компетентність членів разової ради за тематикою дослідження здобувача визначається наявністю не менше трьох наукових публікацій за тематикою дослідження здобувача за умови їх опублікування протягом останніх п'яти років до дня утворення разової ради та після присудження вченому ступеня доктора філософії (кандидата наук), до яких зараховуються:

одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях за тих же умов (для іноземних видань - згідно з вимогами до наукових видань відповідної держави);

наукові статті, опубліковані у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України;

наукові статті, опубліковані у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором.

Одноосібна монографія загальним обсягом не менше п'яти авторських аркушів або наукова публікація у періодичному науковому виданні, віднесеному до першого - третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, прирівнюється до двох наукових публікацій.

Належність наукового видання до першого - третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports визначається згідно з рейтингом у році, в якому опублікована відповідна публікація члена разової ради або у разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради, згідно з останнім опублікованим рейтингом.

15. Структурний підрозділ, на засіданні якого здійснювалася публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації, подає вченій раді закладу пропозиції щодо кандидатур до складу разової ради.

У разі відсутності у закладі можливості призначити двох рецензентів з урахуванням вимог цього Порядку разова рада утворюється у складі голови ради, одного рецензента та трьох офіційних опонентів.

Офіційні опоненти не можуть працювати в одному і тому ж закладі, мати спільні публікації за останні п'ять років з головою, рецензентами та науковим керівником та включаються до складу разової ради за їх письмовою згодою.

{Абзац третій пункту 15 в редакції Постанови КМ № 502 від 19.05.2023}

16. Особа не може входити до складу разової ради у разі, коли вона:

1) є науковим керівником здобувача;

2) є керівником закладу, в якому утворюється разова рада;

3) є співавтором наукових публікацій здобувача;

4) має реальний чи потенційний конфлікт інтересів щодо здобувача (зокрема, є його близькою особою) та/або його наукового керівника, та/або іншого члена разової ради;

{Підпункт 4 пункту 16 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 502 від 19.05.2023}

5) притягувалася до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності, зокрема щодо позбавлення права участі у роботі спеціалізованих вчених рад відповідно до Законів України "Про вищу освіту", "Про наукову і науково-технічну діяльність";

6) працює (працювала) на керівних посадах у закладах, установах, організаціях, що незаконно провадять (провадили) свою діяльність на тимчасово окупованих територіях України;

7) не володіє мовою захисту дисертації в обсязі, достатньому для кваліфікованого проведення атестації здобувача;

8) отримала диплом доктора філософії (кандидата наук) менше ніж за три роки до дати утворення разової ради.

Одна особа протягом календарного року може брати участь як член разової ради не більш як у восьми захистах дисертацій.

17. Рішення про утворення разової ради приймає вчена рада закладу. Заклад на підставі рішення вченої ради видає наказ про утворення разової ради.

18. Протягом п'яти робочих днів з дати видання наказу про утворення разової ради заклад:

1) оприлюднює з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації на своєму офіційному веб-сайті електронну копію дисертації у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису здобувача, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу), висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та інформацію про склад разової ради, посилання на веб-сайт, де здійснюватиметься трансляція захисту дисертації;

{Підпункт 1 пункту 18 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 502 від 19.05.2023}

2) вносить інформацію про утворення разової ради до інформаційної системи;

3) передає друкований примірник дисертації, підписаний здобувачем, до бібліотеки закладу;

4) подає електронний примірник дисертації до державної наукової установи "Український інститут науково-технічної експертизи та інформації", а також до локального репозитарію закладу.

19. Інформація про утворення разової ради вважається оприлюдненою з дня її внесення до інформаційної системи.

Будь-яка особа, яка є суб'єктом наукової і науково-технічної діяльності, може подати МОН повідомлення щодо невідповідності складу разової ради вимогам законодавства протягом 15 днів з дня оприлюднення Національним агентством інформації про утворення разової ради (внесення змін до складу разової ради).

МОН проводить перевірку відповідності складу разової ради вимогам пунктів 14-16 цього Порядку та розглядає повідомлення щодо невідповідності складу разової ради (у разі надходження) протягом місяця з дня оприлюднення Національним агентством інформації про утворення разової ради (внесення змін до складу разової ради).

У разі виявлення порушень МОН зупиняє роботу разової ради шляхом внесення відповідної інформації до інформаційної системи із зазначенням підстав для усунення виявлених порушень.

20. З метою усунення виявлених порушень, а також у разі неможливості виконання членом (членами) разової ради своїх обов'язків заклад видає наказ про внесення змін до складу разової ради, інформацію про що вносить до інформаційної системи.

21. Інформація про зміни у складі разової ради оприлюднюється в інформаційній системі.

22. За результатами вивчення дисертації та наукових публікацій здобувача, зарахованих за темою дисертації, протягом 45 календарних днів з дня оприлюднення інформації про утворення разової ради кожен рецензент подає разовій раді рецензію, а кожен офіційний опонент - відгук, в яких зазначають результати власної оцінки наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача, зокрема новизни представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, їх наукової обґрунтованості, рівня виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Рецензенти і офіційні опоненти забезпечують об'єктивність підготовлених ними рецензій і відгуків, засвідчують їх власними підписами та відбитками печаток закладів за основним місцем роботи.

У разі коли рецензія (відгук) не відповідає встановленим вимогам, голова разової ради визначає строк для її (його) доопрацювання.

У разі неподання рецензії (відгуку) у встановлений строк або подання з порушенням встановленого строку голова разової ради ініціює перед вченою радою закладу питання про заміну відповідного члена ради.

23. Заклад забезпечує створення необхідних умов для проведення разовою радою перевірки дотримання здобувачем академічної доброчесності.

У разі виявлення членами ради академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях здобувача рецензент (офіційний опонент) зазначає про це у своїй рецензії (відгуку).

24. Протягом трьох робочих днів з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку):

разова рада призначає дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації. Дата проведення публічного захисту дисертації призначається не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж через чотири тижні з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку). Інформація про дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації здобувача оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу та вноситься до інформаційної системи;

електронні копії рецензій (відгуків) у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису рецензента (офіційного опонента), що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу), оприлюднюються на офіційному веб-сайті закладу з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації, а їх копії на вимогу здобувача надаються йому для ознайомлення.

25. Публічний захист дисертації проводиться на засіданні разової ради, яке вважається правоможним за умови участі в ньому повного складу разової ради.

Члени разової ради та/або здобувач можуть брати участь у засіданні разової ради за допомогою засобів відеозв'язку в режимі реального часу. Заклад забезпечує можливість використання засобів відеозв'язку, зокрема особами з інвалідністю.

У разі відсутності кворуму для проведення засідання разова рада приймає рішення про перенесення дати проведення захисту дисертації, призначаючи іншу дату не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж чотири тижні від попередньої дати.

Протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про зміну дати проведення захисту дисертації інформація про дату, час і місце проведення захисту дисертації оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу та вноситься до інформаційної системи.

26. Заклад забезпечує трансляцію захисту дисертації в режимі реального часу на своєму офіційному веб-сайті, а також відеозапис трансляції захисту дисертації з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації.

Якість і тривалість відеозапису трансляції захисту дисертації повинна бути достатньою для того, щоб повністю (без перерв) відтворити процедуру захисту дисертації, в тому числі з виступами здобувача та членів разової ради, наукової дискусії, а також голосування кожного з членів ради.

27. Засідання разової ради для проведення публічного захисту дисертації проводиться за процедурою, визначеною закладом.

Під час атестації здобувача члени разової ради повинні оцінити науковий рівень його дисертації та наукових публікацій з урахуванням дотримання ним академічної доброчесності, а також встановити рівень набуття здобувачем теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей.

Захист дисертації повинен мати характер відкритої наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь здобувач, голова та усі члени разової ради.

У разі надходження до закладу звернень інших осіб з оцінкою дисертації разова рада озвучує їх під час публічного захисту дисертації та з урахуванням результатів їх розгляду приймає відповідне рішення. Такі звернення беруться до розгляду у разі їх надходження не пізніше ніж за три робочих дні до дня захисту дисертації.

28. Кожен член разової ради відкрито висловлює свою позицію за присудження або за відмову у присудженні ступеня доктора філософії.

Рада приймає рішення шляхом відкритого голосування:

про присудження ступеня доктора філософії, якщо його підтримали не менше ніж чотири члени разової ради;

про відмову у присудженні ступеня доктора філософії, якщо його підтримали два чи більше членів разової ради.

29. За результатами голосування оформлюється рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії за формою, затвердженою МОН. У рішенні, яке підписується головою разової ради та скріплюється відбитком печатки закладу, обов'язково зазначаються результати голосування членів разової ради.

Член разової ради має право викласти письмово окрему думку, в якій зазначити зауваження щодо дисертації, зокрема щодо дотримання здобувачем академічної доброчесності та/або щодо процедури захисту дисертації. Окрема думка додається до рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії і є його невід'ємною частиною.

Невід'ємною частиною рішення є також відеозапис трансляції захисту дисертації, на який накладається електронна печатка закладу, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронної печатки.

30. Здобувач має право до початку голосування щодо присудження ступеня доктора філософії за письмовою заявою на ім'я голови разової ради зняти дисертацію із захисту, крім випадків виявлення разовою радою порушення академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації. Здобувач може скористатися таким правом лише один раз.

Якщо разова рада виявила факти академічного плагиату, фабрикації чи фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації, заява про зняття дисертації із захисту не приймається. У такому разі разова рада приймає рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії без права повторного подання дисертації до захисту.

31. Після прийняття разовою радою рішення про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії заклад:

1) протягом трьох робочих днів оприлюднює рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії та відеозапис трансляції захисту дисертації на своєму офіційному веб-сайті з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації. Якщо заклад на своєму офіційному веб-сайті не може оприлюднити відеозапис трансляції захисту дисертації, він оприлюднює відеозапис трансляції захисту дисертації на іншому веб-сайті з можливістю вільного перегляду та обов'язковим оприлюдненням посилання на своєму офіційному веб-сайті;

2) протягом п'яти робочих днів подає інформацію про результати захисту дисертації до інформаційної системи.

У разі зняття дисертації із захисту заклад протягом трьох робочих днів з дати захисту дисертації оприлюднює інформацію про це на своєму офіційному веб-сайті, а також подає її до інформаційної системи.

32. У разі зняття здобувачем дисертації із захисту або відмови разової ради у присудженні ступеня доктора філософії здобувач має право за умови доопрацювання подати дисертацію повторно до захисту не раніше ніж через рік, крім випадку, передбаченого абзацом другим пункту 30 цього Порядку.

Повторний захист дисертації після її доопрацювання можливий за умови отримання здобувачем повторно висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

33. На підставі рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії заклад не раніше ніж через 15 та не пізніше ніж через 30 календарних днів з дня захисту дисертації видає наказ про видачу здобувачеві диплома доктора філософії та додатка до нього європейського зразка.

Якщо протягом 15 календарних днів з дня захисту дисертації закладом було виявлено порушення встановленої цим Порядком процедури захисту дисертації або до закладу надійшло повідомлення про таке порушення, наказ закладу про видачу здобувачеві диплома доктора філософії видається у разі прийняття вченою радою рішення про залишення рішення разової ради в силі.

Рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії набирає чинності з дати набрання чинності наказом закладу про видачу диплома доктора філософії.

Диплом доктора філософії оформляється за формою, затвердженою МОН, та видається здобувачеві у порядку, встановленому закладом.

Здобувачеві, підготовка якого здійснювалася відповідно до договору між вітчизняним та іноземним закладами та якому присуджено ступінь доктора філософії згідно із цим Порядком, диплом доктора філософії може бути виданий також іноземним закладом відповідно до законодавства держави місцезнаходження такого закладу.

34. Протягом десяти робочих днів з дня видачі диплома доктора філософії заклад додає копію рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії, засвідчену головою разової ради, до примірника дисертації, що зберігається у бібліотеці закладу.

Положення цього пункту застосовуються з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації.

35. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, рецензії, відгуки, рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії та відеозапис трансляції захисту дисертації додається до особової справи здобувача, яка зберігається відповідно до законодавства.

Дисертація (разом з активним посиланням на неї в інформаційній системі), висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, рецензії, відгуки, рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії, відеозапис трансляції захисту дисертації, оприлюднені закладом з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації, повинні бути доступними для вільного перегляду не менш як шість місяців з дати набрання чинності рішенням разової ради про присудження ступеня доктора філософії.

{Абзац другий пункту 35 в редакції Постанови КМ № 502 від 19.05.2023}

Скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку із порушенням процедури захисту дисертації

36. Заклад, який утворив разову раду, до видачі здобувачеві диплома доктора філософії має право скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням встановленої цим Порядком процедури захисту дисертації.

Порушення вимог щодо складу разової ради не може бути підставою для скасування рішення разової ради, якщо робота такої ради не зупинена МОН.

37. Повідомлення щодо порушення встановленої цим Порядком процедури захисту дисертації може бути надано до закладу будь-якою особою, яка є суб'єктом наукової і науково-технічної діяльності, протягом 15 календарних днів з дня проведення захисту дисертації. У повідомленні зазначаються прізвище та власне ім'я (для фізичних осіб) або повне найменування (для юридичних осіб) та адреса особи, обґрунтування та посилання на докази, що підтверджують наведені у ньому обставини.

Повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації надсилається:

в електронній формі з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, - на офіційну адресу електронної пошти закладу;

в паперовій формі за підписом особи, що його подає (керівника юридичної особи), - на адресу закладу.

Датою подання повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації є дата його надходження до закладу.

38. З метою розгляду питання про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням встановленої цим Порядком процедури захисту дисертації вчена рада закладу на найближчому засіданні утворює комісію у складі трьох наукових (науково-педагогічних) працівників закладу. До складу такої комісії не можуть бути включені члени разової ради.

Комісія розглядає повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації протягом двох тижнів з дня її утворення.

Результати розгляду виносяться на засідання комісії, яке проводиться відкрито, за участю особи, яка подала повідомлення, та/або її представника, здобувача та у разі потреби членів відповідної разової ради. Вказані особи інформуються про дату, час і місце проведення засідання за п'ять календарних днів до дати його проведення. Відсутність вказаних осіб на засіданні не перешкоджає розгляду повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації.

39. Протягом п'яти робочих днів з дати засідання комісія готує висновок, який підписується всіма членами комісії.

У висновку комісії наводяться підстави для прийняття нею рішення та пропонується:

скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням встановленої цим Порядком процедури захисту дисертації;

відмовити особі у задоволенні повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації.

Висновок комісії у строк до трьох робочих днів з дня підписання подається вченої раді закладу.

Вчена рада закладу на найближчому засіданні розглядає висновок комісії та за результатами його розгляду приймає рішення про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії або про залишення рішення разової ради в силі, про що видається наказ закладу.

Протягом трьох робочих днів з дати видання зазначеного наказу рішення вченої ради разом з висновком комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

40. Національне агентство має право скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням встановленої цим Порядком процедури захисту дисертації протягом шести місяців з дня видання наказу закладу про видачу здобувачеві диплома доктора філософії.

У разі надходження до Національного агентства повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації Національне агентство розглядає його протягом трьох місяців з дня надходження.

41. Повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації може бути подане Національному агентству будь-якою особою, яка є суб'єктом наукової і науково-технічної діяльності. У повідомленні зазначаються прізвище та власне ім'я (для фізичних осіб) або повне найменування (для юридичних осіб) та адреса особи, обґрунтування та посилання на докази, що підтверджують наведені у ньому обставини.

Повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації надсилається:

в електронній формі з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, - на офіційну адресу електронної пошти Національного агентства;

в паперовій формі за підписом особи, що його подає (керівника юридичної особи), - на адресу Національного агентства.

Датою подання повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації є дата його надходження до Національного агентства.

42. Національне агентство протягом трьох робочих днів з дати надходження повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації оприлюднює його в інформаційній системі та надсилає його копію до відповідного закладу.

У разі невідповідності зазначеного повідомлення вимогам, встановленим абзацами першим - четвертим пункту 41 цього Порядку, Національне агентство повертає повідомлення особі без розгляду.

Заклад протягом 20 робочих днів з дня надходження повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації має право надати свої письмові пояснення щодо викладених у повідомленні обставин. Ненадання таких пояснень не перешкоджає розгляду зазначеного повідомлення.

Національне агентство має право отримувати від закладу інформацію та документи, необхідні для розгляду повідомлення.

43. Повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації розглядається Апеляційним комітетом Національного агентства (далі - Апеляційний комітет) у порядку, встановленому Національним агентством.

Результати розгляду повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації виносяться на засідання Апеляційного комітету. Про дату, час і місце проведення засідання інформуються особа, яка подала повідомлення, та заклад за п'ять робочих днів до дати засідання. Участь зазначеної особи і представника закладу в засіданні Апеляційного комітету не є обов'язковою.

Апеляційний комітет на своєму засіданні встановлює наявність або відсутність порушень встановленої цим Порядком процедури захисту дисертації, про що готує подання та вносить його на розгляд Національного агентства.

У разі виявлення Апеляційним комітетом під час розгляду повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації порушень академічної доброчесності, зокрема наявності в дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, Апеляційний комітет приймає рішення про передачу зазначеного повідомлення на розгляд Комітету з питань етики Національного агентства (далі - Комітет з етики) та вносить інформацію про це до інформаційної системи.

44. Про дату, час і місце проведення засідання Національного агентства для розгляду подання Апеляційного комітету інформуються особа, яка подала повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації, та заклад за п'ять робочих днів до дати засідання. Участь зазначеної особи і представника закладу в засіданні Національного агентства не є обов'язковою.

За результатами розгляду Національне агентство на своєму засіданні приймає рішення про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії або про залишення рішення разової ради в силі.

Протягом п'яти робочих днів з дати засідання Національне агентство інформує про прийняте рішення особу, яка подала повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації, заклад та особу, стосовно дисертації якої розглядалося повідомлення, а також вносить відповідну інформацію до інформаційної системи.

Скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку із встановленням фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації

45. Заклад, в якому утворена разова рада, або його правонаступник має право скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації незалежно від строку, що минув після присудження разовою радою ступеня доктора філософії.

Заклад протягом трьох місяців з моменту виявлення ним у захищеній дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації або з дня надходження до закладу повідомлення про зазначені факти розглядає питання щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії.

Повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації може бути подане до закладу будь-якою особою, яка є суб'єктом наукової і науково-технічної діяльності. У повідомленні зазначаються прізвище та власне ім'я (для фізичних осіб) або повне найменування (для юридичних осіб) та адреса особи, обґрунтування та посилання на докази, що підтверджують наведені у ньому обставини.

Повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації надсилається:

в електронній формі з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, - на офіційну адресу електронної пошти закладу;

в паперовій формі за підписом особи, що його подає (керівника юридичної особи), - на адресу закладу.

Датою подання повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації є дата його надходження до закладу.

46. Порядок встановлення фактів порушення академічної доброчесності та скасування рішення разової ради визначається вченою радою закладу з урахуванням вимог Закону України "Про освіту", спеціальних законів та цього Порядку.

Питання щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації виносяться на засідання вченої ради закладу. Про дату, час і місце проведення засідання вченої ради інформуються особа, яка подала повідомлення, особа, рішення про присудження якій ступеня доктора філософії оскаржується, та у разі потреби члени відповідної разової ради за п'ять робочих днів до дати засідання. Вчена рада на своєму засіданні приймає рішення про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії або про залишення рішення разової ради в силі.

47. Національне агентство розглядає питання щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у разі:

1) надходження до Національного агентства скарги особи на рішення закладу про залишення без розгляду її повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації або про залишення рішення разової ради в силі (далі - скарга);

2) надходження до Національного агентства повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у разі ліквідації закладу, разова рада якого прийняла відповідне рішення;

3) передачі Апеляційним комітетом на розгляд Комітету з етики повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації, під час розгляду якого виявлені порушення академічної доброчесності, зокрема наявність в дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

48. Скарга/повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації можуть бути подані до Національного агентства будь-якою особою, яка є суб'єктом наукової і науково-технічної діяльності. У скарзі/повідомленні зазначаються прізвище та власне ім'я (для фізичних осіб) або повне найменування (для юридичних осіб) та адреса особи, обґрунтування та посилання на докази, що підтверджують наведені у них обставини.

Скарга/повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації надсилаються:

в електронній формі з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, - на офіційну адресу електронної пошти Національного агентства;

в паперовій формі за підписом особи, що його подає (керівника юридичної особи), - на адресу Національного агентства.

Датою подання скарги/повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації є дата надходження скарги/повідомлення до Національного агентства.

{Абзац шостий пункту 48 виключено на підставі Постанови КМ № 502 від 19.05.2023}

У разі невідповідності скарги/повідомлення зазначеним у цьому пункті вимогам Національне агентство повертає скаргу/повідомлення особі без розгляду.

Комітет з етики протягом трьох робочих днів з дня отримання від Апеляційного комітету повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації, під час розгляду якого виявлені порушення академічної доброчесності, зокрема наявність в дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, надсилає копію матеріалів щодо виявлених порушень до закладу, разова рада якого прийняла відповідне рішення.

49. Скарга/повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації розглядаються Комітетом з етики у порядку, встановленому Національним агентством.

Національне агентство протягом п'яти робочих днів з дати прийняття Комітетом з етики скарги/повідомлення до розгляду оприлюднює її в інформаційній системі, а також надсилає копію скарги до закладу, разова рада якого прийняла відповідне рішення.

{Пункт 49 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 502 від 19.05.2023}

Результати розгляду скарги/повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, а також матеріалів щодо виявлених Апеляційним комітетом порушень академічної доброчесності виносяться на засідання Комітету з етики. Про дату, час і місце проведення засідання інформуються особа, яка подала скаргу/повідомлення, та заклад за п'ять робочих днів до дати засідання. Участь зазначеної особи і представника закладу у засіданні Комітету з етики не є обов'язковою.

Комітет з етики на своєму засіданні встановлює наявність або відсутність у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, про що готує подання та вносить його на розгляд Національного агентства.

50. Про дату, час і місце проведення засідання Національного агентства для розгляду подання Комітету з етики інформуються особа, яка подала скаргу/повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, та заклад за п'ять робочих днів до дати засідання. Участь зазначеної особи і представника закладу у засіданні Національного агентства не є обов'язковою.

За результатами розгляду Національне агентство на своєму засіданні приймає рішення про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації або про залишення рішення разової ради в силі.

Протягом п'яти робочих днів з дати засідання Національне агентство інформує про прийняте рішення особу, яка подала скаргу/повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, заклад та особу, стосовно дисертації якої розглядалися скарга/повідомлення, а також вносить відповідну інформацію до інформаційної системи.

Правові наслідки скасування рішення разової ради

51. У разі скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії після видачі здобувачеві диплома доктора філософії такий диплом вважається недійсним з дня прийняття відповідного рішення.

Протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення закладом/Національним агентством щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії інформація про недійсність диплома доктора філософії вноситься ними до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

52. У разі скасування рішення разової ради у зв'язку з порушенням встановленої цим Порядком процедури захисту дисертації здобувач має право на подання дисертації за тією ж темою до захисту повторно.

У разі скасування рішення разової ради у зв'язку з виявленням у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації дисертація повторно до захисту не подається.

Фінансове та організаційне забезпечення атестації здобувача

53. Видатки, пов'язані з проведенням атестації здобувача, у тому числі з оплатою роботи офіційних опонентів, здійснюються закладом, в якому утворена разова рада, за рахунок джерел, з яких здійснюється підготовка здобувача.

У разі повторного подання дисертації до захисту та проходження атестації видатки, пов'язані з проведенням атестації здобувача, здійснюються ним за рахунок власних коштів або коштів фізичних, юридичних осіб.

{Пункт 53 в редакції Постанови КМ № 502 від 19.05.2023}

54. Заклад зараховує голові разової ради та рецензентам за виконання їх функцій під час одного захисту дисертації не менше 32 годин у межах норм часу наукової роботи, встановлених закладом для науково-педагогічних працівників (у межах основного навантаження - для наукових працівників).

Заклад, в якому утворена разова рада, оплачує роботу офіційних опонентів за виконання функцій, пов'язаних з атестацією здобувача, під час одного захисту дисертації відповідно до норм погодинної оплати праці осіб, які мають науковий ступінь доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та проводять навчальні заняття з аспірантами, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298 "Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери" (Офіційний вісник України, 2002 р., № 36, ст. 1699), з розрахунку 12 годин, з 1 січня 2023 р. - 24 години, з 1 січня 2024 р. - 32 години. Якщо кошторис закладу не передбачає видатків, пов'язаних з проведенням атестації здобувача, положення цього абзацу не застосовуються.

55. Здобувачу, його науковому керівнику (науковим керівникам) забороняється до, під час та/або після захисту дисертації надавати чи пропонувати надати членам разової ради, керівнику та іншим посадовим особам закладу, в якому утворена разова рада, будь-які матеріальні та/або нематеріальні блага, зокрема кошти чи будь-яке інше майно, оплату послуг з харчування, перевезення, проживання таких осіб.

56. Супровід діяльності разових рад здійснює відділ аспірантури (ад'юнктури) або інший структурний підрозділ чи посадова особа, визначені закладом.

57. Заклад подає інформацію, передбачену цим Порядком, до Національного агентства через інформаційну систему у вигляді документів в електронній формі, згенерованих засобами інформаційної системи, на які накладається електронний підпис уповноваженої посадової особи закладу, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису.

Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії

Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок від 12.01.2022 № 44

Редакція від **01.01.2024**, підстава — [502-2023-п](#)

Постійна адреса:

<https://zakon.rada.gov.ua/go/44-2022-%D0%BF>

Законодавство України

станом на 31.01.2024

чинний

44-2022-р

Публікації документа

- Урядовий кур'єр від 27.01.2022 — № 16
- Офіційний вісник України від 08.02.2022 — 2022 р., № 11, стор. 44, стаття 586, код акта 109769/2022